

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

II. Quinam incurrant reservationem, & quinam ab ea excusentur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

dens levem Clerici percussione, casu illum occidat. Quoniam vero ex Trid. supra cit. reservatio fieri debet *In ædificationem, non in destructionem, & quoad atrociora, & graviora crimina*, illicite Pontifex reservaret omnia simul mortalia externa, vel majorem eorum partem: Episcopus vero etiam invalide, ut contra Suarez addit Vasq. præsertim si notabiliter minueret jurisdictionem Parochi, ut concludit Lug.

Quæres tertio, Quis possit casus reservare?

Respondeo, Possent illos omnes reservare, qui habent jurisdictionem ordinariam, eamque aliis delegant; possunt enim illam delegare vel plene, vel restrictè tantum; unde non solum Summus Pontifex, Episcopus, aliique Prælati, verum etiam Parochus possent casus reservare respectu illius, cui ab ipso debet delegari jurisdictionis: Vasq. Dicast. Croix contra Suarez, & Busemb. qui negant Parocho hanc potestatem.

C A P U T II.

Quinam incurrant Reservationem, & quinam ab ea excusentur?

CERTUM est, neminem incurrere reservationem, aut censuram, qui ex conscientia erronea peccat, falso putando eam incurrere, quia non incurritur pœna humana, ubi à lege non est statuta. Videndum igitur hic, An, & quam reservationem incurrant, & à qua excusentur Pueri ante pubertatem, Ignorantes, Peccantes ex metu, Vagi, Peregrini, Regulares, & Moniales?

Quæres primo, An pueri ante pubertatem peccantes incurrant casus reservatos?

Respondeo, Certe non incurrere ullum casum etiam cum excommunicatione, aut interdicto reservatum in hac Diœcesi Neapolitana, in cujus tabella expresse excipiuntur, si peccarent ante 14. annum completum: at, quoad casus Papales, & Episcopales alterius Diœcesis, ubi non expresse excipiuntur, est dubium: negant etiam Palud. Graf. Belloch. & alii cum Dian. p. 2. t. 15. r. 1. quia, sicut minor ætas excusat impuberes à pœna in foro externo, ita pariter in foro interno, & consequenter etiam à reservatione, maxime si hæc
adnexam

adnexam habeat excommunicationem, quæ est pœna atrox, & improporcionata imbecilli eorum ætati, ex cap. i. de *Delict. Puer.* Verum probabilius affirmant Homob. Lug. Averf. & alii; quia ad bonum regimen Ecclesiæ etiam pertinet, ut impuberes à committendis atrocioribus delictis per talem reservationem absterreantur; text. autem cit. intelligitur de pœnis latis ab homine, ex cap. ult. de *Jud. in 6.* non de pœnis latis à jure. Et quidem quoad casus Papales, certum est impuberes incurrere casum cum excommunicatione Can. *Si quis suadente*; nam Cap. *Pueri, de Sent. Excomm.* expressa datur facultas Episcopis, ut eos ab hac excommunicatione absolvant. Certum etiam videtur, eos incurrere casum ingredientium Monasteria Monialium; nam Trid. *sess. 25. c. 5. de Regular.* dicit, *Cujuscunque sint ætatis*; dummodo scilicet sint doli capaces, ut hic supponuntur impuberes: ergo idem dicendam quoad reliquos casus Papales, & etiam Episcopales, nisi expresse excludantur, cum certum sit, Episcopum posse reservare mortalia impuberum; & consequenter, nisi hi excipiantur, ligantur, sicut alii; ubi enim lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, ut arguit Fluron.

Quæres secundo, An incurrat reservationem, qui committit casum reservatum ignorans reservationem?

Respondeo primo, Si casus sit Papalis, & illud committens ignorabat excommunicationem ei adnexam, probabiliter non incurrere reservationem; quia casus de facto nullus est reservatus Papæ, nisi quando conjunctus est cum excommunicatione, ac censura. * Ab hac generali regula excipiendus est casus falso infimulantium sollicitationis apud Judices Ecclesiasticos innoxios Sacerdotes, sive per seipsos calumniando, sive procurando, ut id ab aliis fiat, qui casus à Bened. XIV. in *Const. Sacramentum Pœnitentiæ* Papæ reservatur sine censura *. Porro ignorans excommunicationem, eam non incurrit, ex cap. *Cum animarum, de Const. in 6.*; ergo neque reservationem Papalem. Excipe, nisi ignorantia fuerit crassa, & supina, ex eod. cap.; imo, si in lege Pontificia feratur excommunicatio contra *Scienter, Temerario, &c.* excusat etiam ignorantia crassa, & supina, modo non sit affectata, juxta dicenda in *Tract. de Censur.* Si autem sciens excommunicationem casui adnexam, ignorabat, eam esse reservatam, Bon. & alii putant, etiam

etiam excusari à reservatione, atque adeo posse à quovis Confessario absolvi; sed probabilius videtur oppositum, quia jam consentit in pœnam excommunicationis, adeoque implicite in ejus reservationem, sicuti etiam in alios ejus effectus licet ignoratos: Quart. & alii.

Secundo, Si casus sit Episcopalis, eique adnexa sit excommunicatio, qui hanc ignorat ut supra, certe hanc non incurrit: & hinc etiam inferunt Fagund. Averf. Januar. Bonac. Quart. & alii, neque incurriere reservationem talis casus; quia pariter in tali casu Episcopali fit una, & indivisibilis reservatio peccati sub excommunicatione; neque in pœnalibus facienda est ampla, sed stricta interpretatio. Sed probabilius Suar. d. 3. l. 3. Bos. Tamb. Merol. & alii docent, incurriere reservationem talis casus; quia, cum soleant Episcopi, & de facto sibi reservent plures casus, tum sub excommunicatione, tum absque excommunicatione, quando atrociora reservant sub excommunicatione, intendunt fortius ligare, & duplici reservatione punire.

Tertio, Si demum casus Episcopalis non habeat adnexam excommunicationem, Sanch. Lug. Averf. & alii communius apud Dian. & Pell. t. 2. f. 31. docent, etiam, qui ignorat, reservationem incurriere; quia reservatio casus non est pœna peccantis, sed restrictio jurisdictionis Confessarii; atqui ignorantia privata peccantis nequit dare confessario jurisdictionem, quam non habet: ergo, quamvis ignorantia pœnæ excuset à pœna, non tamen à reservatione, & consequenter hic talis nequit absolvi à quovis Confessario. Sed oppositum probabile etiam reputant Nav. Graf. Jan. Coriolan. Chapeavil. Mald. Reginald. Quintanad. Bas. Burgheb. Quart. & alii apud Dian. p. 10. t. 4. r. 95. & p. 6. t. 6. r. 42. quibus ipse etiam mutata opinione adhæret; quia, quamvis reservatio sit restrictio jurisdictionis Confessarii, non tamen absolute, sed respectiva ad pœnitentes, qui cum notitia reservationis ausi sunt peccare; ut colligitur ex ejus fine, qui est, ut scientes utique reservationem, à talibus casibus patrandis absterreantur: ergo relate ad tales habet simul rationem pœnæ, & consequenter non est restrictio jurisdictionis relate ad alios, qui peccando eam ignorarunt, cum pœnæ sint restringendæ. Idem dicunt de eo, qui, dum peccat, invincibiliter non advertit ad reservationem; quia inadvertentia æquiparatur ignorantia, ex Sanch. l. 1. cap. 10. num.

num. 31. secus vero, si nullam adhibuit diligentiam pro deponendo dubio, quia sic habetur ignorantia crassa, & supina, quæ non excusat: Quart. & alii. Idem demum dicunt, si reservatio ab Episcopo fiat, postquam delictum est commissum, vel etiam omissum in antecedenti confessione, vel postquam cœpta sit, sed nondum finita confessio; quia talis reservatio non poterat à tali delinquente cognosci: Pasq. t. 2. q. 166. num. 6.

Quæres tertio, An incurrat reservationem, qui compellus metu committit casum reservatum?

Respondeo affirmative, Si metus sit levis, quia facile contemni posset: negative vero, si metus sit gravis, seu cadens in constantem virum, qualis est metus mortis, mutilationis, carceris diuturni, infamiae gravis, amissionis majoris partis bonorum, aut rei notabilis, & pretiosae, sive suæ, sive suorum, & probabiliter etiam usque ad 4. gradum, cum damnum suorum censeatur etiam proprium: ratio est, quia ex benignitate Ecclesiae reservantis præsumitur nolle comprehendere sub reservatione peccantem ex tali metu gravi; nec enim leges humanæ obligant cum damno notabili; quamvis lex naturalis, & divina tunc etiam obliget, ita ut peccet graviter, qui ex tali metu committit casum prohibitum etiam lege naturali, aut divina: Suar. Averl. Bordon. Grass. & alii communiter. Excipiunt tamen Doctores cum Suar. contra Salas, nisi talis metus incutiat in contemptum Ecclesiae, aut Religionis; quia sic Ecclesia ipsa per se, & directe obligat etiam cum periculo vitæ: v. dicenda fusius in Tract. de Censur. disp. 1.

Quæres quarto, Quos casus incurrant Vagi, & Peregrini?

Respondeo, Certum esse, hos omnes incurere casus Papales, ubicunque eos commiserint, etiam inter infideles, quia ubique terrarum territorium est Papæ. Item vagi probabiliter incurunt casus Episcopales illius Diocesis, in qua illos committunt; quia ex communi Doctorum sententia contra Sayr. Less. Ugol. subjacent legibus illius loci, in quo hic & nunc versantur: nisi vero eos excuset ignorantia, juxta dicta quæsit. 1. At peregrini, juxta Pelliz. de Monial. c. 5. num. 211. Dian. p. 3. t. 2. r. 48. & alios, probabiliter non incurunt casum reservatum in Diocesi, in qua versantur, si ibi illum committant; quia non tenentur legibus loci, in quo

quo sunt per transitum, ex Sanch. Azor. Con. & aliis. Probabilius tamen tenendum oppositum cum communi apud Averf. q. 17. f. 3. quia, etsi peregrini non teneantur legibus locorum quoad forum externum, tamen quoad forum pœnitentiæ Sacramentalis ex communi consuetudine, & praxi judicantur à Confessario juxta leges loci, in quo confitentur; ergo non possunt hic absolvi à quovis Confessario, cui restricta est jurisdictio relate ad omnes, qui ausi sunt in hac Diœcesi committere talem casum, nisi excuset metus gravis, vel ignorantia. Atque hæc sententia est in praxi tenenda, ita tamen, ut, quamvis peregrinus hic peccans incurrat casum hic reservatum; non tamen excommunicationem, aliamve censuram illi adnexam; quia hæc, cum sit pœnâ fori exterioris, non ligat, nisi supponat subditum, ut not. Con. d. 13. dub. 7. num. 58. & nos dicemus in Tract. de Censuris. Contra vero, si Neapolitanus v. g. peregrinans Nolæ committat ibi delictum reservatum Neapoli, non autem Nolæ, Fagund. Bon. Januar. & alii apud Quart. probabiliter putant, non incurrere reservationem, neque excommunicationem adnexam: unde etiam probabiliter inferunt Pelliz. Bord. Pasq. Januar. & alii apud Dian. p. 10. t. 4. r. 7. contra Dicast. Croix & alios, Neapolitanum committentem talem casum Nolæ, posse etiam Neapoli absolvi à quovis Confessario, quia, cum statuta Synodalia affigantur territorio, non restringunt jurisdictionem Confessarii relate ad transgressores extra territorium. Idem pariter dicunt, si commisit in loco intra Diœcesim exempto, qui æquiparatur loco sito extra territorium; hic tamen locus quinam sit, vide dicta tract. 2. disp. 2. quæst. 3. cap. 4. quæst. 4.

Quæres quinto, Quos casus reservatos incurrant Regulares?

Respondeo, Si excipias casus Papales, & proprios suæ Religionis, aut Monasterii, de quibus agemus mox in Appendice, non incurrere casus Episcopales, si sint Religiosi exempti, quales hodie sunt fere omnes; quia non subjacent Episcopo. Et similiter etiam eorum Novitii, quia in favorabilibus gaudent privilegiis suæ Religionis. Extendunt hoc Peyrin. & alii ad familiares Religiosorum, modo *Inibi sint, quasi de familia, Et continui commensales*, ex Constit. Clem. X. *Superna*; & Bord.

Bord. extendit etiam ad alumnos degentes in Monasteriis Religiosorum. Illud videtur certum, hos familiares, & alumnos non posse per quemcunque Confessarium secularem absolvi à casibus Episcopalibus, ut dictum est de peregrinis; vide, quæ in hanc rem fusius dicemus in Tract. de Censuris. Cæterum, si Novitius ante ingressum in Novitiatum incidit in casum reservatum Episcopalem, manet reservatio: unde non potest absolvi per quemcunque Confessarium secularem approbatum ab Episcopo; potest tamen absolvi à Confessario suæ Religionis, quia hic habet jurisdictionem à Superiore Religionis, cujus privilegiis gaudent Novitii: Sanch. Tamb. & alii. Idem dicunt Peyrin. Vecch. Tamb. de Jur. Abb. t. 2. d. 13. q. 15. num. 29. de existente in Novitiatu, veluti in prima probatione, etsi nondum habitum induerit. Idem addit Vecch. de petente admitti in Religionem cum animo sincero ingrediendi quamprimum, nimirum absolvi posse per Confessarium Regularium ab omnibus casibus, censuris, imo etiam sententiis, & pœnis Episcopalibus, cum hoc tamen, ut incidat in pristinas sententias, nisi mox ingredi, & peractis experimentis vota emittere paratus sit.

Quæres sexto, Quos casus reservatos incurrant Moniales?

Respondeo, Moniales, alias esse exemptas à jurisdictione Episcopi, alias non exemptas; omnes tamen incurere casus Papales, uti est certum; & exemptas, si subditæ sint Superiori Regulari, incurere casus reservatos in sua Religione: secus vero, si non sint subditæ tali Superiori. Quoad casus autem Episcopales, Pelliz. Quintanad. Tamb. & alii putant, Moniales exemptas non incurere, quia non sunt subditæ Episcopo: quod Pelliz. extendit etiam ad earum educandas, quia per quasi domicilium commorantur in eo loco exempto, ideoque participant de earum exemptione. Cæterum cum Confessarius Monialium etiam exemptarum approbandus sit ab Episcopo, ex cit. Constit. Clem. X. ideo casus commissus à Moniali, sive exempta, sive non exempta censendus est reservatus respectu talis Confessarii, nisi specialiter ei delegetur facultas ab Episcopo: Sylv. p. 1. v. Cas. Reserv. cas. 2. Croix num. 1645.